

הנחת הת' בלתי מוגה

בס"ד. ש"פ מצורע, ז' נניסן ה'תשמ"א. הנחת הת' בלתי מוגה

להביץ ענין הנגעים (המבואר בפשתינו, ובפרשה הקודמת, שפרשתנו באה בהמשך אלי'.) הנה מביא ע"ז בלק"ח, מע"ח? שסיבת הנגעים הוא לחמת התלקות אור החמה, דענין הנגעים הוא כאשר מאיר רק מוחין דאימא, והתקול לענין הנגעים הוא להמשיך המוחין דאבא. והיינו, שיאיר בחי' הפנימיות דמוחין דאוי"א, שזהו הפרש בין ימות החול ליום השבת, רבימות החול מאי' בז"א רק בחי' אחרים וחיצוניות דמוחין דאוי"א כו' משא"כ ביום השבת מאיר בז"א דאצילות מנחי' פנימיות ועצמות המוחין דאוי"א, וכאשר מאיר בז"א בחי' פנימיות ועצמות המוחין דאוי"א אזי אין מקום לענין הנגעים.

יש לקשר זה עם המזמור שאומרים בתפלת שחרית של שבת למנוצח מזמור לדוד השמים ספרים וגו' ואימת בזה? כד נהיר יממא בשבתא דספרים סליקו דחדוה סליקו בכוליהו עלמין כו' כדן השמים מסבתא כו' מאי מספרים לאו ספור דברים [וילי, דאם הכוונה לספור דברים הו"ל מדברים ולא מספרים] אלא מנהיגין ומנציגין כו', ומבואר ע"ז בסידור' ובפיה"מ מהו"ב עפ"י ההפ' בין ימות החול ליום השבת, רבימות החול מאיר בז"א רק בחי' חיצוניות דמוחין דאוי"א, אבל ביום השבת מאיר בז"א בחי' פנימיות ועצמות המוחין דאוי"א, דזהו שמפרש בזהו דמספרים הוא לאו ספור דברים אלא מנהיגין ומנציגין, דספור דברים הוא בחי' חיצוניות דמוחין דאוי"א חמיי' ביימות החול, משא"כ מנהיגין ומנציגין דאוי"א הוא בחי' פנימיות דמוחין דאוי"א, והרי פנימיות המוחין דאוי"א מאירים ביום השבת, דזהו מה שממשיך לאוי"א מה שממשיך תורת ה' חמימה משיבת נפש שהו"ע הנשמח יתירה שנמשך לאדם בשבת, והו"ע הארת מוחין דאוי"א עצמן בז"א, וזהו שמפרש בזהו דמספרים הוא מנהיגין ומנציגין כו' בשבת מאיר בחי' הפנימיות דמוחין דאוי"א, וזהו מה שממשיך ואיך נסתר מחמתו דמכירן שמאיר בחי' הפנימיות דמוחין דאוי"א, הרי חוס ואור זה מאיר בתוכם בכל מקום, שמגיע בכל סדר ההשתלשלות.

1) פרשתנו כד, ג. וראה ג"כ דרמ"צ מצות שומאת מצורע ק"א ואילך. 2) שער לאה ורחל פ"ז. 3) ח"ב קל, ב. 4) קעח, ג ואילך. 5) בתחילתו. 6) סידור שם קפג, ד. פיה"מ שם.

7) זח"א רסן, ב. זח"ג שו, ב. תקו"ז חמ"ה. 8) ויצא כח יב. 9) יחרו כ, יש. 10) ראה תו"א בראשית ו, ד. וכו"מ. 11) ראה ישעי' מה, יח. 12) לקו"ת שם כה, ב. דרמ"צ שם. 13) ויק"ר פי"ב, א. פרש"י שמיני י, ב. 14) ראה אוה"ח ר"פ אחרי (ד"ה איי עז"ה). פה"מ אחלה לאזניא ע' לג ואי"ע אוה"ח אחרי ע' תקליח. ד"ה אחרי תמ"ש פי"ב. לקו"ש ח"ג ע' 987. ח"ז ע' 125. וכו"מ. 15) שמני י, ג. 16) שופטים ט, יג. 17) לקו"ת סוכות עט, ד. סידור קטז, א. וכו"מ. 18) תהלים קיג, ט. וראה בהנמלך בטה"מ תשי"ט ע' 112. 19) עירובין סה, א. וכו"מ.

הנחת הת' בלתי מוגה

1) וביאור הענין בעבודת האדם, הנה ידוע שיש ב' מיני הילול, הילול מלמעלה למטה והילול מלמטה למעלה, רצוא ושוב. הרב אופנים אלו בכללות הם עבודת התפלה ולימוד התורה דהתפלה היא סולם מוצב ארצה וראש מגיע השמימה, וכתורה כתיב כי מן השמים דברתי עמכם. ובפרשת הנה בתורה ובתפלה גופא יש ב' בחינות אלה. הבתורה גופא חושב"כ היא בחי' המשכה מלמע', וחושב"כ היא בחי' העלאה מלמטה. וזהו מה שתושב"כ היא בחי' יום וחושב"כ בחי' לילה.

2) ודע"ז בתפלה הרי הגם שהתפלה היא סולם מוצב ארצה וראש מגיע השמימה, מ"מ כתיב כי' וזהו מלאכי אלקים עולים ויורדים כו', לא רק עולים אלא גם יורדים. וכן הוא בפסוק הענין, דבתחלת התפלה צ"ל העלי' למע' ורקשה צרכיו, ואת"כ הוא מילין השקשה, היינו ההמשכה למטה, וזהו ענין שארית התפלה, שיר של יום וכו', שסיימה והי' לה' למלך על כל הארץ גו', היינו קבלת מלכותו ית' למטה. וטעם הדבר (מה שצריך להיות ב' מיני הילול) הוא, והגם שיש מעלה בהעלאה מלמטה למעלה, רצוא, מ"מ הרי לא לתורה כראא אלא לשבת יצרה'ן, ואם יהי' בבחי' רצוא למעלה, הרי העולם כראא אלא לשבת יצרה'ן. ותכלית הכוונה היא לעשות לו ית' דירה בתחתונים, היינו לא רק דירה לו ית', אלא ההדגשה בזה היא שהדירה צ"ל בתחתונים דרקא.

3) והנה ב' בחי' אלו דרצוא ושוב, הם מוחין דאימא ומוחין דאבא.

דאבא. מוחין דאימא הוא בחי' רצוא למע'. וזהו מה שארז"ל גבי נדב ואביהו (שעבודתם היתה בבחי' רצוא בלי שוב). שחורי ייך נכנסו, נדבד ואביהו הרי עבודתם היתה בתכלית הקדשה, וכמ"ש בקרו"ב אקדשו, ומזה מובן דמה שבכנסו שחורי ייך הו"ע נעלה ביותר. דייך המשמה אלקים ואנשים, הוא בחי' בינה"ו כמ"ש' אם הבנים שמחה, וארז"ל יו נכנס -

7) זח"א רסן, ב. זח"ג שו, ב. תקו"ז חמ"ה. 8) ויצא כח יב. 9) יחרו כ, יש. 10) ראה תו"א בראשית ו, ד. וכו"מ. 11) ראה ישעי' מה, יח. 12) לקו"ת שם כה, ב. דרמ"צ שם. 13) ויק"ר פי"ב, א. פרש"י שמיני י, ב. 14) ראה אוה"ח ר"פ אחרי (ד"ה איי עז"ה). פה"מ אחלה לאזניא ע' לג ואי"ע אוה"ח אחרי ע' תקליח. ד"ה אחרי תמ"ש פי"ב. לקו"ש ח"ג ע' 987. ח"ז ע' 125. וכו"מ. 15) שמני י, ג. 16) שופטים ט, יג. 17) לקו"ת סוכות עט, ד. סידור קטז, א. וכו"מ. 18) תהלים קיג, ט. וראה בהנמלך בטה"מ תשי"ט ע' 112. 19) עירובין סה, א. וכו"מ.

הכה וגו' ³⁰ (ד'הכה) ענינו תורה כמ"ש שפתי כהן ישמרו דעת ותורה יבקשו מפניה, וכתיב בכהנים יורו משפיר ליעקב וגו', וכתיב ובאת אל הכהן גו', דתורה ענינה המשכה ושוב כני"ל, ועי"ז פועלים את הטהרה. וזהו גיל"מ"ש"ט ואת חתי (תורה גו', ולא נאמר טהרה גו', לפי שביטול ענין זה הוא ע"י כהן, חב' טהרה גו' ³¹ ואלא עוד אלא שמגלים את יחורו האור, וכמ"ש רש"י ³² נגעי נגעים בשורה היא להם כו', לפי שהטנינו אמוריים מטמנינו של זה כו' וע"י הנגע נותן הבה ומוצא, היינו שמוציא את הניצוצות שבפניו".

וזהו השמים מספרים גו', דקאי על מוחין דאז"א כנ"ל, דע"י הארת עצם המוחין הרי איך נסתר מהמתן, שהחוס והאור מניע בכל מקום, גם במקום המטמניות וההסתר ומעלה את הניצוצות כו'. וזהו ³³ גם מה שכתוב ישיש כגבור לדוד את הניצוצות כו'. וזהו ³⁴ גם מה שכתוב ועי"ז הוא כגבור לרוץ היינו המשכה הכתר, ועי"ז דבר, ועד שמגיע למטה מטה ביותר בבחי' אורה. דאורה אינו כמו הדרג' שהדרך למטה מטה והיכל המלך אל עיירות שמתוך לעיר הבינה, משא"כ האורה נמשך גם לפניה הכי נדחה ולמטה מטה ביותר, עד בבחי' אורה דלעיו"ז, אורה נשיטם ³⁵ (המבואר ג"כ בפירושו' ³⁶), וגם המטה ביותר מהחפץ לטוב וכו'.

ומכל הנ"ל יובן בעבורה האדם בזמן הגלות כשנמצאים נארץ ענינים, שנתבלת הייתה כדל-מציאות בהם את המטמניות ³⁷ של זה כו', ועי"ז כל ענין הגלות הוא כדי לכוף לבחי' בית חדש, בית המקדש השלישי. וע"י מעשינו ועבודתנו במשך זמן הגלות נזכה לכנין ביהמ"ק השלישי, כי חבנה בית חדש, בחי' חידוש ועלי' שלא בערך. וכשם שהי' ביצי"ם דכתיב וינצלו את מצריים, עי"ז בגלות זה, שלוקחים את המטמניות של זה, היינו כל ניצוצות הקודשה יחד עם בחי'ם מלאים כל טוב הפשוט, ובאים בקרוב ממש לכנין ביהמ"ק השלישי שיהי' בית נצחי -

- (30) פדשתנו יד, ב. ב. מלאכי ב, ז. (32) האזינו לג, י.
- (33) תבוא כו, ג. (34) מצורע יד, לד. (35) ראה ג"כ סידור שם קפב, ב ואילך. פיה"ש שם כז, א ואילך. (36) וירא יח, יא. (37) טו, יט ואילך. (38) מקץ מא, נב. (39) תניח רפ"ז.
- (40) תצא כב, ח. (41) בא יב, לו.

הנחת ה' בלתי מוגה

כנס ייך יצא סוד, היינו שישנו ענין הנגעים (בחי' סוד), ועי"ז היין הוא בא לידי גילוי והתלהבות וכו'. וזה הי' בנרב ואבירו שעבודתם היחה בבחי' הרצוא לאלקות בתכלית השלימות. אמנם תכלית הכוונה היא שיהי' בחי' שוב דוקא, נכנס כשלים ויצא בשלום ³⁸, לפיכך עבודה זו אינה כדבעי. משא"כ בחי' מוחין דאבא, בחי' חכ' היא בחי' שוב. וכמארז"ל ³⁹ איזהו חכם היואת? ליש דבר ה', ולזאת הי' בסל איך נולד ונתהווה מאין? ליש דבר ה', וייבון זה בעבודת האדם. הנה עבודה התפילה שהיא בחי' רצון ⁴⁰ לכמארז"ל ליש פולחנה כפולחנה ורחמינות, אי"ז תכלית השלימות, דגם קשעוב הוי' באהבה מתענגים הרי הוא בבחי' יש מי שאורב משא"כ בחי' חכ' ותורה ללמוד התורה דעבודת התפילה ענינה מוחין דאימא, בינה, דלפני התפילה צ"ל החתבונות כדאי, כש"עז ובארובה בתדירות, משא"כ ליימוד התורה ענינה מוחין דאבא, וכמארב ונפשי כעפר לכל חיה"י פתח לבי בתורתך, ועד שמתכבט לגמרי קמציאות, ועי"י דביטול דוקא בא לבחי' שוב, והמשכה למטה. והגם שהולמד תורה יש בו חוקף המציאות ועד שהוא משנה את מציאות העולם כמדרז"ל ⁴¹ עה"פ לא-ל גומר עלי כו', הרי איך זו מציאות אלא כמ"ש ⁴² ואשים דברך בפיר, אני המשנה המדברת בפיר ⁴³ וכדאייתא בזרז"ל מאן פני הארון הוי' דא רשב"י, וכמארב רשב"י ⁴⁴ בחד קטירא אתקטנא בני. דענין זה הי' ברשב"י דקאי שהייתה

תורה ⁴⁵ אומנתה ⁴⁶, ובה גופא הדיוק הוא בחיבת אומנתה, היינו שהמשיך את התורה בערו"ז התחתון שיש בו מציאות של אומנות. ועפי"י הנ"ל יובן ענין הנגעים דמצד מוחין דאבמא (אפשר שחה' ינישק רלעיו"ז, וכמבואר בלקו"ת דמתמת הסתלקות מוחין דאבא שזהו ענין צרעת כמרגומו סגור מזה דמתעף ענין הנגעים. ועי"י תורת מוחין דאבא, אור החכ', פועלים את הטהרה, ויתירה מזה, תפיכת הטומאה לטהרה. וזהו ורובא אל

(20) חניגה יד, ב. ירושלמי חניגה פ"ב ה"א. וראה לקו"ש ח"ג הנ"ל - ע' 990. (21) תמיד לבי, א. וראה תניא פמ"ג. (22) זה"ג רסז, א. (23) ראה או"ח סי' צ"ג. (24) ירושלמי גדרים פ"ו ה"ח. ועוד. (25) ישעי' נא, טז. (26) מגיד מישרית להב"י בכ"מ. (27) זה"ב לח, א. (28) זה"ג רפה, א. (29) שבת יא, א.

הנחת ה' בלתי מוגה

ענינים, שנתבלת הייתה כדל-מציאות בהם את המטמניות ³⁷ של זה כו', ועי"ז כל ענין הגלות הוא כדי לכוף לבחי' בית חדש, בית המקדש השלישי. וע"י מעשינו ועבודתנו במשך זמן הגלות נזכה לכנין ביהמ"ק השלישי, כי חבנה בית חדש, בחי' חידוש ועלי' שלא בערך. וכשם שהי' ביצי"ם דכתיב וינצלו את מצריים, עי"ז בגלות זה, שלוקחים את המטמניות של זה, היינו כל ניצוצות הקודשה יחד עם בחי'ם מלאים כל טוב הפשוט, ובאים בקרוב ממש לכנין ביהמ"ק השלישי שיהי' בית נצחי -

ומכל הנ"ל יובן בעבורה האדם בזמן הגלות כשנמצאים נארץ ענינים, שנתבלת הייתה כדל-מציאות בהם את המטמניות ³⁷ של זה כו', ועי"ז כל ענין הגלות הוא כדי לכוף לבחי' בית חדש, בית המקדש השלישי. וע"י מעשינו ועבודתנו במשך זמן הגלות נזכה לכנין ביהמ"ק השלישי, כי חבנה בית חדש, בחי' חידוש ועלי' שלא בערך. וכשם שהי' ביצי"ם דכתיב וינצלו את מצריים, עי"ז בגלות זה, שלוקחים את המטמניות של זה, היינו כל ניצוצות הקודשה יחד עם בחי'ם מלאים כל טוב הפשוט, ובאים בקרוב ממש לכנין ביהמ"ק השלישי שיהי' בית נצחי -

הנחת ה' בלתי מוגה

ככלי דור ודור [מוסיף ומבאר רכיבנו הזקן בספר תניא קדישא, ובכל יום ויום] חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא [היום] ממצרים. וצריך להבין, מה טעם ההדגשה שהיוב זה הוא בכל דור ודור. ובפרט לפי ביאור כ"ק מו"ח אדמו"ר, שדור פירושו גם לשון שורה, כלומר שבכל שורה ושורה, בכל מצב ומדרגה שנמצא האדם, הל עליו חיוב זה לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים. ויש להבין מהו ההכרח בזה, שבכל שורה ושורה יהי צריך לראות את עצמו כו'. גם צלה"ב מה שארז"ל⁴ שמוכריהם יצא את מצרים בכל יום, ויתירה מזו, פעמיים בכל יום, ביום ובלילה. ובפרט לפי הידוע בפירושו הכתוב למען חזנור את יום צאתו מארץ מצרים כל ימי חייו, שזכירתו יצ"מ הוא באופן כזה שפועלת על כל ימי חייו, ובדוגמה מ"ש במצות הקהל, ששמיעת קריאת הפרשת מפי המלך פעלה על כל הימים אשר אדם חיים על האדמה. [ויש לו מרזיזוהו דבר נוסף על מה שהשנה כולה נקראת שנת הקהל. דמה שנקראת שנת הקהל הוא ע"ש מצות הקהל שהיא שנת פעם אחת בתחלת השנה, וע"ש מ"ש רש"י⁵ גבי שנת היובל, ושנה זו מובדלת משאר שנים בנקיבת שם לה לבדה ומה שמה יובל שמה ע"ש תקיעת שופר (שהיתה) ביוה"כ דשנת היובל, ושופר נק' יובל). כלומר, ששמיעת הפרשה מפי המלך פעלה על כל השנה. ונוסף לזה יש למצות הקהל פעולה על כל הימים אשר אדם חיים על האדמה. וא"כ למה מוזכרין יצ"מ גם למחרת יום זה שכבר הזכיר בו יצ"מ, והרי זכירה זו ביום זה כבר פועל על כל ימי חייו. גם צלה"ב בתוכן הענין, דמאתר שביום זה כבר

קיימים -

- 1) פסחים קטז, ב (במשנה). 2) רפמ"ז. 2* הוספת ארמ"ז שם. 3) רד"ה זה תש"ד (סה"מ אידיש ע' 153). וראה גם סה"מ תש"א ע' 55. לקו"ח מסעי צה, ב. 4) נרכות יב, ב (במשנה). שו"ע אדה"ז או"ח סס"ז ס"א. 5) ראה טז, ג. 6) וילך לא, יג. 7) הבא לקמל נח' בארובה בשיחה ש"פ ואתחנן, שבת נחמו ה'תשמ"א. 8) עה"פ בהר כה, י. 9) בהר שם ט. ר"ה ל, א. רמב"ם הל' שמיטה ויובל פ"י ה"י. 10) מושה מא, א. הובא בפרש"י וילך לא, יא. וראה מכתב כללי דערש"ק ח"י אלול ה'תשמ"ב (נדפס בלקו"ח שכתבים כלליים לר"ה ה'תשמ"א) בהערה ד"ה דער מלך. וש"נ.

נצתי כמ"ש מקדש אד' כוננו ידיר, גאולה שאין אחרי גלות⁴, בגאולה האמתית והשילמה ע"י משיח צדקנו.

* _____

42) בשלח טו, יט. 43) ראה תוס' פסחים קטז ב ד"ה ונאמר.

הנחת ה' בלתי מוגה